

آبادانی معطل مرزهای بلا تکلیف

نگاهی به آخرین وضعیت حریم مشهد و طر‌قه شان‌دیز که سال‌ها نامشخص مانده است

گزارش روز

علی پنازاده

اختلاف مرزی، کلمه‌ای آشنا که نزدیک به چندین سال است در میانه مرز طر‌قه شان‌دیز و مشهد بر سر زبان‌ها افتاده است؛ موضوعی که از نظر مسئولان شاید اختلاف تلقی نشود، اما برای شهروندان، سال‌هاست که به دغدغه و مانعی جدی در مسیر زندگی‌شان تبدیل شده است. این اختلاف‌ها که ریشه در این‌ها‌مات مربوط به محدوده و حریم شهر مشهد دارند، در عمل، باعث سردرگمی و بی‌اتکلیفی بسیاری از مالکان این منطقه شده است. واقعیت این است که مرزهای تقسیمات کشوری بین دوشهرستان مشهد و طر‌قه شان‌دیز کاملاً مشخص و تعیین شده‌اند، اما تفسیرهای متفاوت از محدوده و حریم شهر مشهد بر اساس طر‌ح‌های جامع و تفصیلی، در برخی موارد، با قوانین تقسیمات کشوری مغایرت دارند. این مغایرت‌ها، زمینه‌ساز بروز مشکلاتی در زمینه مدیریت شهری، ارائه خدمات عمومی و توسعه پایدار منطقه شده است.

ریشه اختلافات کجاست؟

داستان از آنجا شروع می‌شود که طر‌ح‌های توسعه شهر مشهد، با هدف پیش‌بینی آینده و جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز، محدوده‌هایی را به عنوان حریم شهر تعیین می‌کنند. این حریم که گاه از محدوده قانونی شهر فراتر می‌رود، بخش‌هایی از اراضی طر‌قه شان‌دیز را نیز دربر می‌گیرد. این اقدام، به ظاهر با هدف حفظ منابع طبیعی و جلوگیری از آلودگی انجام می‌شود، اما در عمل، مشکلاتی را برای ساکنان این منطقه به وجود می‌آورد. تصور کنید که سال‌ها پیش، قطعه زمینی را در این منطقه خریده‌اید و اکنون قصد ساختن خانه‌ای برای خود و خانواده‌تان را دارید؛ اما ناگهان متوجه می‌شوید که زمین شما در محدوده حریم شهر مشهد قرار دارد و برای ساخت‌وساز، نیازمند دریافت مجوز از شهرداری مشهد هستید. این درحالی است که شما، به عنوان یک شهروند طر‌قه شان‌دیز، انتظار دارید که شهرداری شهر خودتان، مسئول رسیدگی به امور شما باشد. این فقط یکی از مشکلاتی است که ساکنان این منطقه با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. اختلافات مرزی، باعث شده است تا بسیاری از فعالیت‌های عمرانی و توسعه‌ای در این منطقه متوقف شود و شهروندان، در یک بی‌اتکلیفی درازمدت به سر ببرند. هرگونه فعالیت

اختلاف مرزی وجود ندارد و مرزهای مشهد و طر‌قه شان‌دیز بر اساس قوانین تقسیمات کشوری کاملاً مشخص است. هر نوع ناهماهنگی، ناشی از تفاسیر نادرست و تغییرات غیر قانونی در گذشته است

آرزوهای بر باد رفته

حال، زمین‌دارانی که روزگاری برای زندگی خود و خانواده هایشان به این منطقه دل بسته بودند، اکنون با چالش‌های فراوانی دست و پنجه نرم می‌کنند. این زمین‌داران، سال‌های متمادی است که با رؤیایی در ذهن، سرمایه‌های زندگی خود را در زمینی گذاشته‌اند که نه تنها سرنوشت آن نامشخص باقی مانده، بلکه هر روز به دلایلی نامعلوم با مشکلات جدیدی مواجه می‌شوند. یکی از آن‌ها به نمایندگی از برخی دیگر می‌گوید: زمین‌های ما از سال ۷۴ خریداری و از طریق تعاونی برای تهیه مسکن واگذار شده است. در آن زمان، اگر مبلغ را جای دیگری سرمایه‌گذاری کرده بودیم، با شرایط اقتصادی امروز، این مبلغ توجیه‌ناپذیر بود؛ اما این زمین را خریدیم و سند زدیم. حالا اما هر زمان که به راه و شهرسازی یا استانداری مراجعه کرده‌ایم، با سردرگمی و سکوت مسئولان مواجه شده‌ایم. گفتند شما در خط مرزی هستید

مرزهای مشخص، چالش‌های مداوم

معاون استاندار و فرماندار مشهد هم در گفت‌وگو با خبرنگار شهر آرا ابتدا به وضوح تعریف مرزها و حریم‌های شهری طبق قانون اشاره می‌کند و می‌گوید: اختلاف مرزی وجود ندارد و مرزهای مشهد و طر‌قه شان‌دیز بر اساس قوانین تقسیمات کشوری کاملاً مشخص است. هر نوع ناهماهنگی، ناشی از تفاسیر نادرست و تغییرات غیرقانونی در گذشته است.

سید حسن حسینی ادامه می‌دهد: مشاوران در مقاطع زمانی، بر اساس افق‌های پیشنه‌ای خود، بخش‌هایی از حریم را به غلط در حوزه تقسیمات طر‌قه شان‌دیز تعریف کرده‌اند. این کار به طور واضح برخلاف ماده ۲ قانون تعیین محدوده و مرزهای حریم مناطق شهری است، بنابراین هرگونه فعالیت در این حوزه، مشروط به اصلاح مرزهای تقسیماتی خواهد بود.

ضرورت تعامل و اصلاح طر‌ح جامع

وی در پاسخ به اظهارات برخی شهروندان درباره ساخت‌وسازها در مناطق کشاورزی، می‌گوید: بدیهی است که زمین‌های این منطقه، کشاورزی هستند و کاربری آن‌ها باید حفظ شود. هرگونه تغییر کاربری مستلزم تشکیل کمیسیون‌هایی از جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی است تا خاک زمین بررسی شود و در صورت لزوم، تغییر کاربری صورت گیرد.

حسینی همچنین به قوانین حفظ کاربری اراضی زراعی اشاره می‌کند و می‌گوید: از سال ۷۴، هرگونه تغییر در کاربری اراضی کشاورزی، نیازمند طی فرایندهای قانونی است و تا زمانی که این فرایند صورت نگیرد، زمین‌ها کاربری زراعی خواهند داشت. فرماندار مشهد در ادامه بیان می‌کند: مادر حال برقراری تعاملات لازم با هیئت دولت و کمیسیون‌های مختلف هستیم تا مرزها و طر‌ح جامع را اصلاح کنیم. این کار نیازمند تأمین خدمات زیرساختی کافی است؛ چون سکونت بدون فراهم کردن نیازمندی‌ها امکان‌پذیر نیست. مراحل لازم برای ارائه خدمات همچون آب، برق و گاز باید به دقت مورد توجه و برنامه‌ریزی قرار گیرد.

چالش‌های طر‌قه شان‌دیز

فرماندار در ادامه سخنان خود به مسئله ترافیک و بار توریستی منطقه اشاره می‌کند: طر‌قه شان‌دیز، به عنوان یک مقصد گردشگری جذاب، با افزایش جمعیت در روزهای تعطیل، دچار مشکلات ترافیکی می‌شود؛ بنابراین نیاز به راهکارهای مؤثر داریم تا بتوانیم این معضل را مدیریت کنیم.

حسینی ادامه می‌دهد: در زمان مسئولیت بنده در فرمانداری طر‌قه شان‌دیز، بل‌برونسی تعریض شد و پروژه‌هایی برای بهبود ترافیک طراحی شده است؛ اما باید گام‌های نهایی این پروژه‌ها نیز به سرعت اجرایی شوند تا از بحران‌های آتی جلوگیری شود.

نگرانی‌های هویتی و شهرک‌های صنعتی

فرماندار مشهد می‌گوید: در صورت مینا قرار دادن آزادراه مشهد-چناران برای تعیین مرزها، شهرک صنعتی توس و شهرک صنعتی ماشین‌ابزار (فناوری برتر) که حدود ۴ هزار کارخانه را در خود جای داده‌اند، جزو مشهد محسوب می‌شوند. وی در ادامه به پیشنهاد استفاده از آزادراه مشهد-چناران-قوچان به عنوان مرز اشاره می‌کند: اگرچه این پیشنهاد از نظر منطقی قابل بررسی است، اما با این کار، شهرک صنعتی توس، شهرک صنعتی ماشین‌ابزار (فناوری برتر) و چاهشک جزو مشهد محسوب خواهند شد؛ درحالی‌که صاحبان صنایع در شهرک‌های صنعتی نگران از دست دادن هویت شان‌دیز هستند. ما به دغدغه‌های این عزیزان احترام می‌گذاریم و تلاش می‌کنیم تا راه‌حلی پیدا کنیم که هم منافع عمومی را تأمین و هم هویت مناطق مختلف را حفظ کند.

یادداشت

عادی‌انگاری طلاق و هشدار امام رضا(ع)

غلامرضا شهیدی احوال زندگی‌های ما خوب نیست. زندگی‌های جوان، مثل نهال‌های تدری هستند که به خشک‌سالی محبت هم دچار شده‌اند. معلوم است که زود می‌شکنند. حتی زود ریشه‌کن می‌شوند. تلخ است؛ اما واقعیت دارد اینکه مرکز آمار ایران گزارش داده در سال ۱۴۰۲، حدود ۶۲ هزار طلاق برای زوج‌هایی رخ داده که در چهار سال اول ازدواج خود قرار داشتند. تلخ‌تر این است که «سعید معیدفر»، جامعه‌شناس، می‌گوید: پدیده طلاق در چهار سال نخست ازدواج، در جامعه‌ای مثل جامعه ما، در شرایط فعلی، یک امر غیرعادی نیست. این عادی‌انگاری، این عادت‌پنداری، ریشه نهاد خانواده را می‌زند. اینجاست که باید به فریاد، کلمات را بر دل کاغذ نشانده که چه بر سر زندگی‌های ما آمده است که مثل کرباس پیوسیده، تکان نخورده، چر می‌خورد؟ چه شده است که طلاق، این زشت‌ترین حال، دارد زندگی‌ها را در خود خل می‌کند؟ چه اتفاقی افتاد که «ابض‌الاشیاء» دارد مثل راحت‌الحلقوم از گلولی زندگی پایین می‌رود و فراوان در فراوان زوج‌هایی که پا در جاده فراق می‌گذارند؟ واقعا چه شده است؟ این را از خود و شما حضرات مسئولان می‌پرسم. چه شده است که به اینجاریسیده‌ایم؟ نمی‌خواهم به آمارخوانی در این زمینه بپردازم. نمودارها توی چشم ما می‌رود. می‌خواهم از لرزان شدن زندگی‌ها بگویم. از عادی شدن فاجعه‌ای که بدبختانه دارد عادت می‌شود. با هزار تأسف، دارد «شیرین» می‌شود؛ بله، شیرین. ماجرای جشن طلاق و کیک طلاق و... را کم نخوانده و نشنیده‌ایم. همین فراوان دارد برای گوینده و شنونده عادی می‌شود. نباید بگذاریم چنین شود. تلخی و بدی و زشتی این ماجرا باید هر روز پرنرنگ‌تر شود تا شاهد رنگ‌رفتن زندگی‌ها باشیم. اینک در دهه معرفت‌آموز کرامت، خوب است گوش به کلام حضرت امام رضا^ع! بدهیم که با نگاه به آیه ۲۲۹ سوره بقره می‌فرمایند: «خداوند تبارک و تعالی تادو بار اجازه طلاق داده و فرموده است: "طلاق، دوبار است؛ آن‌گاه به شایستگی نگه داشتن یا به نیکی رهاکردن" که همان طلاق سوم است. از آنجا که مرد با سومین طلاق، کاری کرده که خداوند عز و جل خوش ندارد، پس خداوند، آن زن را بر وی حرام کرد و دیگر بر او حلال نیست، مگر اینکه با مرد دیگری ازدواج کند، تا مردم طلاق را سبک نگیرند و زنان زیان و لطمه نبینند.» این هم طریف‌کنه‌ای است تا این «حلال مششوم» به تکرار نرسد. خداوند طلاق را «ابض‌الاشیاء» می‌داند. نباید اتفاق بیفتد، چه رسد که تکرار هم بشود. ماجرای «محلل» هم به نوعی تنبیهی است برای آدم‌ها تا دیوارهای زندگی را فرو نریزند. در آوار شدن زندگی، هر فاجعه‌ای ممکن است اتفاق بیفتد. هر فاجعه‌ای. بگوئیم با کم رنگ شدن خط طلاق، با بلا نوشته شود خط زندگی مشترک تا روزگار جامعه بهتر شود.

روی خط جامعه

هشدار درباره کمبود شیرخشک

تسنیم| رئیس انجمن تولیدکنندگان شیرخشک کودک با اشاره به بروز مشکل نقدینگی در صنعت تولید شیرخشک اطفال هشدار داد که اگر این مشکلات ادامه پیدا کند، تأمین شیرخشک اطفال با چالش مواجه خواهد شد. هانی تحویل‌زاده درباره وضعیت کارخانجات تولیدکننده شیرخشک رگولار (عادی) اطفال اظهار کرد: کارخانه‌های تولید شیرخشک اطفال هم‌اکنون با مشکلات نقدینگی مواجه هستند، اگرچه ارز کافی از سوی سازمان غذا و دارو به شرکت‌ها تخصیص داده شده و لیست تخصیص ارز به بانک مرکزی ارسال می‌شود؛ اما شرکت‌ها به دلیل کمبود نقدینگی از خرید ارز تخصیص داده شده از بانک مرکزی، عاجزند و نمی‌توانند ماده اولیه کافی خریداری کنند و اگر این مشکلات ادامه پیدا کند، تأمین شیرخشک اطفال با چالش مواجه خواهد شد.

شناسایی دیدبانان حقوق کودک در کشور با «حامی»

ایسنا| دبیر مرجع ملی حقوق کودک گفت: در برنامه‌های امسال مرجع ملی حقوق کودک برنامه‌ای با عنوان طر‌ح «حامی» وجود دارد که به موجب این طر‌ح در برخی استان‌ها، افراد علاقه‌مند و متخصص را شناسایی می‌کنیم و به آن‌ها آموزش‌های لازم را ارائه می‌دهیم و در صورت موفقیت برای آن‌ها گواهی نامه صادر می‌شود. سید علی کاظمی درباره راه‌اندازی شبکه ملی دیدبان حقوق کودک در کشور گفت: راه‌اندازی شبکه دیدبان حقوق کودک، مستلزم شناسایی افرادی است که دغدغه حفظ حقوق کودکان را داشته و آموزش‌های لازم را در این خصوص دیده باشند و شیوه‌نامه‌ها، شاخص‌ها و چک‌لیست‌ها و نظام گزارش دهی لازم برای آنان طراحی شده باشد تا بتوانند نقش دیده‌بان را به درستی ایفا کنند. مشابه این طر‌ح در کشور چندین بار اجرا شده و لازم است از تجارب آن‌ها نیز استفاده کرد.

اصلاح قانون مهریه در نوبت رسیدگی در صحن علنی مجلس

ایرنا| عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر لزوم تحکیم خانواده، گفت: طر‌ح اصلاح موادی از قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی و برخی احکام مهریه در نوبت رسیدگی در صحن علنی مجلس قرار دارد. محمد سراج ادامه داد: با توجه به قیمت بالای سکه تمام بهار آزادی و شرایط اقتصادی، مهریه‌های بالا بهانه‌ای برای برهم‌زدن بنیان خانواده‌ها شده است و برخی بانوان با کوچک‌ترین اتفاق و ناملایمات، مهریه خود را به اجرا می‌گذارند. وی تصریح کرد: در طر‌ح پیشنهادی حداکثر چهارده سکه به عنوان صداق یا مهریه در نظر گرفته شده است و همین میزان را هم بسیاری از افراد توان پرداخت ندارند.

عدد خبر

۵۰ درصد

ایسنا| وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه سند تحول بنیادین، یک سند تربیتی است و نقشی که برای معلم می‌بیند، مربی است و نقش وی را در حوزه تربیت پرنرنگ می‌کند، گفت: ترمیم سند مصوب شده که یکی از برنامه‌های الگوی مدرسه‌تاز است، اکنون در ۱۰ درصد مدارس دولتی در حال اجراست و سال آینده در ۵۰ درصد مدارس دولتی اجرا خواهد شد.

علیرضا کاظمی با بیان اینکه یکی از دستاوردهای مهم نظام جمهوری اسلامی ایران این است که نرخ باسوادی از کمتر از ۴۰ درصد به ۹۹ درصد رسیده است، گفت: اکنون نظام تعلیم و تربیت حتی برای یک دانش‌آموز هم یک معلم می‌فرستد و در حال حاضر بیش از ۵ هزار مدرسه با پنج دانش‌آموز و بیش از هزار مدرسه با یک دانش‌آموز در کشور فعالیت می‌کنند.

۷۰ هزار مورد

مهرامعاون حقوقی و امور مجلس کمیته امداد ارائه ۷۰ هزار مورد خدمات حقوقی رایگان به مددجویان کشور طی سال گذشته خبر داد. حسین فتاحی در این باره گفت: دیدارهایی با مسئولان قضایی استان داشتیم که در این دیدارها مسائل حقوقی مددجویان و همچنین بهره‌گیری از ظرفیت‌های استان در زمینه کمک به حل مشکلات حقوقی مددجویان پیگیری شد. او ادامه داد: از برنامه‌های جدید که از طریق این حوزه پیگیری شده، توانمند کردن مددجویان از مسیر ارائه خدمات حقوقی است.